

nonstop

En tidning från Mälarenergi.

Nr 4 2017.

Att hyra sin
sportutrustning
– en växande
trend.

Nyårserbjudanden till dig som är kund!

VI ÖNSKAR ETT
GOTT NYTT ÅR!

Mälarenergi
vann **årets bästa
hållbarhets-
redovisning.**

**Med fjärrvärme
i huset** känner sig
Karin och Jarl
trygga i vinter.

Få ut mer av
din **fiber-
anslutning**
i ditt hem.

**Behöver du köpa
extra USB-laddare?**
Viktiga råd för din
säkerhet.

Om jag blickar tillbaka år 2027...

Jag leker med tanken – om jag förflyttar mig till framtiden, till år 2027, och blickar bakåt, vad kommer jag då att minnas av 2017? Kanske att det var det året då jag fick veta att jag skulle bli mormor för första gången, stort! Att det var den sommaren vattenbristen blev ett akut problem i sydöstra Sverige.

Något jag själv fick uppleva under min semester på Gotland, genom att tvingas ransonera dricksvatten och nöja mig med att duscha i bräckt vatten. Alla som provat vet att det inte är lätt att bli av med tvålen på kroppen. Jag tror också att det blir svårt att se tillbaka på 2017 utan att nämna Metoo-rörelsen. Året då många kvinnor vittnade om sexuella trakasserier och översitteri från män, även i det jämställda Sverige! Eller kommer jag kanske minnas 2017 som året då elbilen på allvar gjorde sitt intåg. Tack vare flera initiativ runt om i landet började laddinfrastrukturen komma på plats. Men minns jag kanske också att 2017 var året då den sista kolbåten anlände Västerås hamn. Något som blev möjligt genom Västerås stad och Mälarenergis beslut tidigare under året; att bygga ett nytt kraftvärmeblock med returträ som bränsle. Därmed kunde kol och olja helt fasas ut.

Jag hoppas att det som vi på Mälarenergi gör idag kommer att ha betydelse i framtiden och på riktigt gör skillnad. Klimatfrågan står självklart högt på vår agenda och även om vi nu tar klivet från fossila bränslen i energiproduktionen så finns det mer att göra. Transporter är ett sådant område. Våra egna fordon drivs idag i huvudsak av fossilfria drivmedel men vi behöver bli bättre på att ställa motsvarande krav på våra entreprenörer och leverantörer.

Vårt dricksvatten är i fokus och vi investerar kontinuerligt i att säkerställa kvaliteten. Idag vet vi, genom erfarenheter från andra delar av landet, att tillgång på rent vatten inte är en självklarhet. Tekniska lösningar kan bidra till att minska risken för föroreningar, men i slutändan är det hur vi själva agerar, som privatpersoner och företag, som spelar roll: det som släpps till dag- och spillvatten går också ut i Mälaren.

Mångfald och jämställdhet är kanske inte Mälarenergis kärnverksamhet, men vi kan bidra till ökad jämställdhet. Vi är av tradition en mansdominerad arbetsplats, men vi tror på att mångfald berikar och gör oss till en mer attraktiv arbetsgivare. Vår satsning på kvinnliga chefer och kvinnliga studenter kommer förhoppningsvis på sikt att bidra till en jämnare könsfördelning inte bara på Mälarenergi.

Själv ska jag nu gå hem och motionera om laddstolpar i vår bostadsrättsförening så att elbil också blir möjligt för oss som bor i flerfamiljshus, något som kommer att vara självklart år 2027.

Katarina Hogfeldt Forsberg
Hållbarhetschef, Mälarenergi.

Kundcenter: 021-39 50 50.
Sjöhagsvägen 3, Västerås
E-post: post@malarenergi.se
Hemsida: www.malarenergi.se
Postadress: Box 14, 721 03 Västerås

**BEHÖVER DU GÖRA EN FELANMÄLAN,
RING: 021-18 19 00**

Omslagsbild
Lasse Fredriksson

nonstop

Ansvarig utgivare och intern projektledare
Malena Bergroth, Mälarenergi
Redaktör, projekt- och produktionsledning
Lena Idh, Agenti AB

Form och original
Madelene Ulfberg, SNAP!

Tryckeri
Sörmlands Printing Solutions

Nonstop nr 4

Nonstop är Mälarenergis kundtidning. I den vill vi informera och sprida kunskap om energibranschen och hur vi tillsammans kan skapa en hållbar region. Varje dag, året om är vi en del av din vardag när vi levererar el, värme, vatten och snabba kommunikationslösningar hem till dig.

Nonstop är klassad som samhällsinformation och skickas därför ut som gruppårsändelse till alla hushåll i vår region.

Nästa nummer utkommer 6-7 april.

**LÖS VINTERKRYSET
VINN POCKETOGRAM**
sidan 16-17

**FIRA DET NYA ÅRET MED
NYÅRSERBJUDANDEN**
sidan 28-29

Familjen Gillström har vunnit utrustning och installation för ett smartare hem.

18-20

Att hyra sin sportutrustning är en praktisk, ekonomisk och hållbar trend som växer.

4-7

Årets bästa hållbarhetsredovisning.

2016

Mälarenergis Hållbarhetsredovisning

8-9

Med fjärrvärme i huset känner sig Karin och Jarl trygga i vinter.

10-12

22-23

Fick du laddade julklappar i år? Tänk på säkerheten om du köper extra USB-laddare.

Mälarenergi välkomnar Northvolt till Västerås.

26-27

Att hyra sin sportutrustning

– EN VÄXANDE TREND.

En veckas skidåkning med familjen står för dörren. **Utrustningen ska ses över.** Är kanterna på utförsåkningsskidorna slipade? Vilken valla behövs för längdåkning? Barnen har blivit ett år äldre och behöver längre **skidor och pjäxor i en ny storlek.** Och hjälp – takboxen står längst in i det knökfulla förrådet!

TEXT: YVONNE BUSK FOTO: LASSE FREDRIKSSON

Det har sina sidor att äga och förvara kompletta sportutrustningar till en hel familj. Att i stället hyra sin utrustning är en växande trend. Det är ett mer praktiskt, ekonomiskt och hållbart val.

– Vi ser ett skifte i samhället nu. Förr ville många äga sin utrustning. Att hyra hade inte samma status. Men nu inser fler och fler fördelarna med det, säger Erik Liljeberg, vd för sportkedjan Sporthyra, med butik bland annat i Västerås.

”Min generation vill helst inte ha grejer som behöver underhållas. Vi köper hellre tjänster. Och bostäderna blir mindre och mindre. Den som bor i lägenhet kan ha svårt att få plats med olika sportutrustningar. ERIK LILJEBERG.”

Nu är det vinter i butiken. Skidor, pjäxor och skridskor i långa rader. De hyrs ut över en dag, en vecka eller en hel säsong. I taket hänger ett 30-tal cyklar. De hör mest sommaren till, men några finns kvar här för den händelse några ska resa på cykelsemester till något varmt ställe. Annars har alla sommarprylar transporterats ner till ett stort lager i Kungälv. När vintersäsongen tar slut, sista april, blir det skifte igen. Då ska alla vintergrejer som nu fyller butiken stuvats i lastbilar och forslas ner till lagret. Där tas de om hand och ses över för att vara i gott skick till nästa säsong. Ungefär tre år cirkulerar skidor i butiken. Sedan säljs de till andra uthyrare, till skolor eller utomlands.

Här finns utförsåkningsskidor för alla åkare. Från de minsta småbarnsskidorna för knattar på tre–fyra år, till allmountainskidor för riktigt avancerade åkare som trivs i de svartaste puckelpisterna, eller åker offpist i lössnö.

– De som kommer hit hyr egentligen inte en skida, de köper ett koncept. I det ingår att de kan prova sig igenom utbudet här. Den som till exempel hyr skidor för en säsong kan komma hit och byta ut det första paret om de vill prova någon annan modell. Man kan också köpa loss en skida om man trivs väldigt bra med den. Då får man betala begagnatpris som hyran dras av ifrån, förklarar Erik.

Man kan korttidshyra utrustning 1–8 dagar, eller hyra för en hel säsong. Enligt Erik tar det generellt mellan fyra och fem år innan säsongshyran för en skidutrust-

ning hamnar på samma kostnad som om man köper den i stället. Den som äger sin utrustning måste serva den, slipa kanter till exempel, och förvara den.

– Min generation vill helst inte ha grejer som behöver underhållas. Vi köper hellre tjänster. Och bostäderna blir mindre och mindre. Den som bor i lägenhet kan ha svårt att få plats med olika sportutrustningar, speciellt om man är en hel familj och håller på med olika saker, säger han.

Också när det gäller längdskidor finns ett stort urval att välja mellan.

I Västerås åker många långfärdsskridskor när Mälaren ligger fin. Naturligtvis finns långfärdsskridskor att hyra. En fin vinterdag kan kunderna hänga på låset på morgonen. Erik håller noga reda på väderleksprognoserna för att vara beredd sådana dagar.

SPORTHYRA startade 2010 i Kungälv av Jesper Söderberg som fortfarande är delägare.

I Västerås öppnade först en liten butik på prov på Sjöhagsvägen. År 2015 öppnade den nuvarande butiken på Ängsgärdet.

Nu finns tre stora butiker, i Västerås, Kungälv och Stockholm med 13 anställda i butiker och lager. Dessutom har franchisebutiker startat i Borås, Eskilstuna och Skövde.

År 2015 gick Årets Miljöpris på näringslivsgalan Guldstänk i Västerås till Sporthyra för deras hållbarhetstänk.

Erik Liljeberg hjälper familjen Kristoffersson att prova ut skidor för vintersäsongen.

Vad kan du hyra hos Sporthyra?

VINTERSÄSONG bland annat:

- Alpina skidpaket, eller separat skidor, pjäxor, snowboard
- Längdskidpaket, eller separat skidor
- Skridskor; långfärds- och hockeyrör
- Takboxar

SOMMARSÄSONG bland annat:

- Cyklar
- Kajakpaket, eller kajak
- Rullskidpaket, eller rullskidor
- Tält
- Våtdräkt

I butiken finns även tillbehör som glasögon, vantar, hjälmar, valla med mera till försäljning.

En lördag med fina förutsättningar brukar det gå åt ungefär 250 par långfärdsskridskor. Bredvid långfärdsskridskorna finns en hylla med hockeyrör. En familj med hockeyspelande barn kan hyra skridskorna för 199 kronor om året. När de blir för små är det bara att byta till nästa storlek.

Just detta att barn och ungdomar så snabbt växer ur sina pjäxor, skidor och skridskor är en viktig anledning till att fler och fler vill hyra i stället för att köpa, tror Erik.

– Utförsåkningsutrustning junior medel, som passar den som är runt tio år, är ett av de vanligaste paket vi hyr ut. Barn i den åldern behöver garanterat byta utrustning året därpå. Om vi tittar på hela sortimentet är ungefär 60 procent av våra kunder barnfamiljer. Ungefär 20 procent är vuxna med

så kallad "aktiv livsstil". Vi hyr också ut till skolor och eventföretag, berättar Erik.

De flesta skidanläggningar har egen uthyrning, men det finns många fördelar med att hyra på hemmaplan, menar han.

– Kunderna kan komma hit en vanlig kväll och välja utrustning i lugn och ro, i stället för att stå i trängseln i skidanläggningens uthyrning. Skulle utrustningen inte passa, eller om de vill prova en annan variant, kan de komma hit och byta. Och det blir, beroende på vilken utrustning man ska ha, mellan 15 och 40 procent billigare att hyra här, jämfört med anläggningarnas egna uthyrningar. I en del av butiken står takboxar samlade för den som behöver hyra en sådan när hela familjens utrustning är utvald.

En av de familjer som brukar hyra sin utrustning här är Sara Sundberg och Andreas Kristoffersson med barnen Frank, åtta år och Ture, fem år.

Nu är det dags att förbereda sig för vintern igen. De åker skidor både utför och på längden och det kommer att bli en hel del åkning den här säsongen.

– Nästa resa går till Fjätervålen, i närheten av Idre, sedan ska vi åka på en skidvecka till Hemsedal i Norge och det blir säkert några utflykter till Romme, berättar de.

De har egna längdskidor, men slalom-utrustningen brukar de hyra här till hela familjen.

– Om vi hyr här för hela säsongen kan vi ju sticka iväg och åka när vi har lust. Vi brukar provåka utrustningen i Vedbobacken här i Västerås, då vet vi att all utrustning passar och fungerar bra innan vi sticker iväg till backar längre bort, säger Andreas.

Sara betecknar sig själv som en medelgod åkare och då är detta definitivt ett bra alternativ, tycker hon.

– Är man väldigt avancerad kanske man känner att man vill äga sin utrustning, men den blir ju ganska snart gammal. Här kan man byta upp sig då, säger hon.

Frank pilar in bland raderna av skidor för att hitta något han vill prova i år. Helst vill

han ha någon sorts *twintip-skidor* som är böjda i båda ändar så att han kan åka både framlänges och baklänges.

Mälarenergi och Sporthyra har kommit överens om ett erbjudande.

– Vi vill göra något bra för våra kunder och hjälpa dem att utöva något de tycker är roligt, och Sporthyra har ett bra hållbarhetsperspektiv. Livscykeln för skidor och annan utrustning blir betydligt längre när de hyrs ut och återanvänds. Vi på Mälarenergi tycker inte om slit- och slängmodellen, säger Glenn Braun, sponsringsansvarig på Mälarenergi.

Klipp ut kupongen och ta med till Sporthyra.

20% RABATT TILL DIG SOM ÄR KUND HOS MÄLARENERGI.

Sporthyra ger dig 20% rabatt på all uthyrning och alla produkter i butiken under hela januari.

Butiken hittar du på Ängsgårdsgatan 9 i Västerås. Ordinarie öppettider måndag till fredag 12–18, lördag och söndag 11–15. **Under januari öppnar butiken klockan 10 på lördagar och söndagar.**

Erbjudandet gäller en gång per hushåll och under hela januari 2018.

NAMN: _____

TELEFONNUMMER: _____

Juryns motivering:

En redovisning som på ett översiktligt, tydligt och lekfullt sätt redogör för organisationens hållbarhetsarbete. Bra och relevant information ger en god insyn i bolagets arbete och dess utmaningar. Redovisningen ger en ambitiös berättelse om vad hållbarhet innebär, hur hållbarhetsfrågorna påverkar organisationen och hur organisationen påverkar hållbarhetsfrågorna. Redovisningen visar också målade hur en lokalt förankrad aktör påverkas av global utveckling och vilka möjligheter och utmaningar detta innebär.”

I juryarbetet fanns personer från organisationer som Handelshögskolan i Oslo, Svenska Kyrkan, Rädda Barnen, Ethos International och medarbetare från Aktuell Hållbarhet.

Du kan ladda ner hållbarhetsredovisningen på www.malarenergi.se

Mälarenergi vann årets bästa hållbarhetsredovisning.

Aktuell Hållbarhet är en av Nordens största och ledande kunskaps- och medieföretag inom miljö, hållbarhet och CSR. De utser varje år *Årets bästa hållbarhetsredovisning*. Efter att juryn **granskat över 300 hållbarhetsredovisningar** vann Mälarenergi i kategorin Offentlig verksamhet och icke vinstdrivande organisationer.

”Det är en sak att bara rabbla upp information, men betydligt svårare att verkligen få folk att ta in och förstå informationen.

KATARINA HOGFELDT FORSBERG, HÅLLBARHETSCHEF.

– Det är oerhört roligt att få ett sådant erkännande. Vi på Mälarenergi strävar efter att bygga framtidens samhälle tillsammans med våra kunder och andra intressenter. Det gör vi genom att vara transparenta med det vi gör och utveckla vår infraserivice mot ökad hållbarhet. Det här priset är ett bevis på det, säger Mälarenergis hållbarhetschef Katarina Hogfeldt Forsberg.

Det är tredje året i rad som Mälarenergi gör en hållbarhetsredovisning som sammanfattar det gångna verksamhetsåret utifrån ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Mälarenergi redovisar utifrån Global Report-

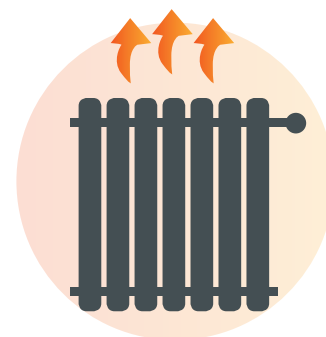
ing Initiative (GRI) och låter en tredje part granska redovisningen.

– Det är viktigt att tänka igenom hur man presenterar saker. Det är en sak att bara rabbla upp information, men betydligt svårare att verkligen få folk att ta in och förstå informationen. Vi har under våra tre år med hållbarhetsredovisningar till exempel gått från mycket text till mer bilder och diagram. En annan sak jag tycker är viktig är att läsarna ska känna igen sig i redovisningen över tid. Det måste finnas en kontinuitet i rapporteringen så att läsaren kan se hur olika områden utvecklas, säger Katarina.

Med fjärrvärme i huset känner sig Karin och Jarl trygga i vinter.

Kallt i huset och inget varmvatten. I september, när Jarl och Karin Blomberg återvände från sommarstället, hade den gamla elpannan gjort sitt. **Fjärrvärme blev den enkla, säkra och bekväma lösning** som passade dem perfekt.

TEXT: YVONNE BUSK FOTO: LASSE FREDRIKSSON

De har bott i sitt parhus på Hammarby i Västerås sedan mitten av 80-talet. Genom åren har väggarna pryts med fler och fler fotografier på barn i olika åldrar. Jarl är 92 år och Karin 82. Tillsammans har de fem barn, femton barnbarn och två barnbarnsbarn.

Varje år lämnar de Västeråshuset för att tillbringa sommaren på en ö i finska skärgården – Bockholmen. Sommarhuset där köpte Jarl 1959, efter att ha hittat det av en slump när han var ute och seglade. Som lärare hade han långa sommarledigheter som familjen i alla år tillbringat på Bockholmen. Där har de vant sig vid att tvätta sig i kallvatten, och uppvärmning sker med ved och el. Men när hösten kommer och de

återvänder till huset i Västerås vill de ha bekväm tillgång till värme och varmvatten. Ibland har de behövt kalla på en rörmokare för att få fart på systemet, men bortsett från det har elpannan fungerat genom åren. Fram till i höst, alltså. Då krävdes mer radikala insatser än ett rörmkarbesök.

– Två handlingskraftiga kvinnor tog tag i situationen, säger Karin och syftar på dottern Maria och på Mari Thunberg från Mälarenergi, som blev familjens kontakt där.

Dottern Maria övervägde en ny elpanna och tog in offert på en sådan, men hon tog också kontakt med Mälarenergi för att höra sig för om fjärrvärme.

Det visade sig att förutsättningarna för att dra in det hos Karin och Jarl var mycket goda. Parhuset vägg i vägg hade redan fjärrvärme och ledningen dit var dragen under familjen Blombergs hus. Det innebar att inga grävningsarbeten behövde göras. Det räckte med att ta upp ett hål i golvet i tvättstugan där den nya fjärrvärmecentralen skulle placeras och ansluta till fjärrvärmeledningen under huset.

Mari demonstrerar den nya fjärrvärmecentralen för Karin. Den är lättskött och tar liten plats i tvättstugan.

– Om vi hade behövt gräva för anslutningen hade det sannolikt tagit lite längre tid. Vi anlitar entreprenörer för det arbetet, berättar Mari Thunberg.

De element som fanns i huset var redan avsedda för vattenburen värme och behövde inte bytas ut. Totalt tog det två-tre veckor från den första kontakten mellan Maria och Mari till dess att det hela fungerade. Det var september, men fortfarande ganska mildt, så de extra element Mälarenergi erbjöd under vänte- och installationstiden behövdes inte.

– **Ett byte från elpanna till fjärrvärme** brukar ge cirka 20 procent lägre energikostnad. Fjärrvärme innebär också stora miljövinster, det är viktigt att använda el- och uppvärmningssystem så resurseffektivt som möjligt för att kunna fasa ut fossila bränslen. Elen kommer att behövas när fordonsflottan effektiviseras och städerna växer, berättar Mari. Men den främsta

vinsten med fjärrvärme för enskilda kunder är enkelheten och tryggheten.

SKÅPET ÄR MINDRE ÄN ETT KYLSKÅP
OCH MYCKET MINDRE ÄN DEN
ELPANNA SOM FANNS DÄR INNAN.
DET ÄR NÄSTAN TYST.
BARA ETT SVAGT BRUMMANDE HÖRS.

Den typ av fjärrvärmecentral som installerats hos Karin och Jarl har ett "motionsprogram" inbyggt som gör att den inte kärvar ihop under passiva perioder som sommaren. Den känner av temperaturen utomhus och reglerar sig själv med hjälp av den. När

paret åker till Finland på sommaren behöver de varken stänga av eller ändra någon inställning. Temperaturen i huset är satt till 20 grader.

– Vi bestämde att ha 21 grader först, men det blev lite för varmt så vi sänkte till 20, berättar Karin.

Nu sitter den alltså på väggen i tvättstugan – fjärrvärmecentralen. Ordet fjärrvärmecentral leder tankarna till en omfattande anläggning. Men så är det inte. Skåpet är mindre än ett kylskåp och mycket mindre än den elpanna som fanns där innan. Det är nästan tyst. Bara ett svagt brummande hörs. Installationen härinne gick på en dag.

– Den gamla elpannan tog Mälarenergi med sig när arbetet var slut och de städade fint efter sig. Alltihop gick väldigt smidigt och bra. Alla som varit här har varit så trevliga och kontakten med Mari har varit helt fantastisk, avslutar Karin.

Är du intresserad av att ansluta ditt hus till fjärrvärme?

Kontakta Kundcenter på 021-39 50 50. Vill du läsa mer så hittar du information om installation av fjärrvärme på:

Kontakta Kundcenter på 021-39 50 50.

www.malarenergi.se/fjarrvarme
www.malarenergi.se/bygga-nytt

Är du intresserad av ett serviceavtal?

Nya fjärrvärmecentraler har två års garanti. Därefter kan man teckna ett serviceavtal för tre år, till en kostnad av 125 kronor i månaden. Det innebär servicebesök en gång om året då anläggningen kontrolleras. Besöket tar max en timme och en skriftlig rapport lämnas på plats efter besöket. Du betalar bara för de komponenter som eventuellt måste bytas ut.

Fjärrvärme är idag den vanligaste uppvärmningsformen i Sverige.

Ungefär hälften av all uppvärmning i Sverige kommer från fjärrvärme. I Västerås tätort är 98 procent av fastigheterna anslutna till fjärrvärmenätet. Kraftvärmeverket förser även Skultuna, Tillberga, Hallstahammar, Surahammar och Kolbäck med fjärrvärme. Mälarenergi driver även fjärrvärmeverksamheten i Kungsör, men där finns en egen värmeproduktion.

Fjärrvärmen är lättskött, pålitlig, klimatsmart och har låga driftkostnader. De senaste åren har utsläppen av fossil koldioxid från energiproduktion mer än halverats per person i Västerås. Fjärrvärmen från förnybara och återvunna bränslen är det i särklass största bidraget till detta.

Det är enkelt att ansluta fjärrvärme till både befintliga och nybyggda fastigheter, i synnerhet om fjärrvärmeledningar redan finns i närheten av huset. Efter intresseanmälan återkommer Mälarenergi med en offert på vad anslutningen skulle kosta. Det finns möjlighet att dela upp installationsavgiften på 1, 3 eller 5 år.

98 PROCENT

AV ALLA HUS I VÄSTERÅS
TÄTORT ÄR ANSLUTNA
TILL FJÄRRVÄRME.

Om du ser gator som är is- och snöfria när andra är vita i vinter, eller som här där insnöade cyklar står på en snöfri gata, då vet du vad det beror på.

Ett säkrare Västerås med snöfria gator.

Västeråsborna har länge haft förmånen att ha **is- och snöfria gator och torg under vintern med hjälp av fjärrvärme.**

De omkring 200 000 uppvärmda kvadratmetrarna finns inte bara i city utan även på andra platser i staden. Det är förstås bekvämt för oss som promenerar, men det **minskar även risker i trafiken** där halkan skulle vara direkt farlig.

Många känner nog till att Västerås är en fjärrvärmestad. Hela 98 procent av alla hus i Västerås centralort värms med fjärrvärme. Men att fjärrvärmen gör nytta även utomhus kanske färre känner till. Varmt vatten

leds ned i rör som går i slingor ungefär en decimeter under marken och smälter snö och is på ytan. Idag värms omkring 200 000 kvadratmeter i Västerås upp på det sättet. Markvärmen fungerar oavsett hur många minusgrader det är i luften. Snöar det ökas vattentemperaturen så att snön inte hinner bli till is.

Det hela började vintern 1960–61, när 60 kvadratmeter gatuvarme installerades på prov. Idén var att få en lägre temperatur på det vatten som redan värmt husen och var på väg tillbaka in i fjärrvärmenätet igen. Med svalare returvatten går det nämligen att producera mer el i Kraftvärmeverket i nästa steg. Att värma gatan och samtidigt producera mer var ett smart drag på den tiden. Idag är fjärrvärmeanläggningarna i husen mer effektiva och tar vara på värmen bättre.

Visst är det bekvämt med is- och snöfria gator, torg, gång- och cykelstråk under de kalla vintermånaderna. Det minskar även kostnaderna för snöröjning. Men att värma alla gator i stan skulle kosta för mycket.

Lina Öberg – årets personaldirektör inom employer branding.

Varje år delar företaget Universum ut pris till människor och organisationer som varit framstående inom just employer branding. I år gick priset – årets personaldirektör – till Mälarenergis HR-chef Lina Öberg.

Hur känns det?

Jag är naturligtvis mycket glad och stolt över priset men framför allt att Mälarenergis arbete uppmärksammas på det här sättet!

Vad har ni gjort för att lyckas med det här?

Vi har förmånen att arbeta i en koncern där man förstår värdet av ett starkt arbetsgivarvarumärke och hur det bidrar till vår framgång. Vi vet att medarbetare som blir sedda, hörda och bekräftade trivs och presterar bättre. Tar vi hand om våra medarbetare så attraherar vi också framtidens medarbetare. Alla våra medarbetare är bärare av detta och visar det genom sin vilja och sitt engagemang för att utveckla och utvecklas med Mälarenergi.

Hur fortsätter ni ert arbete?

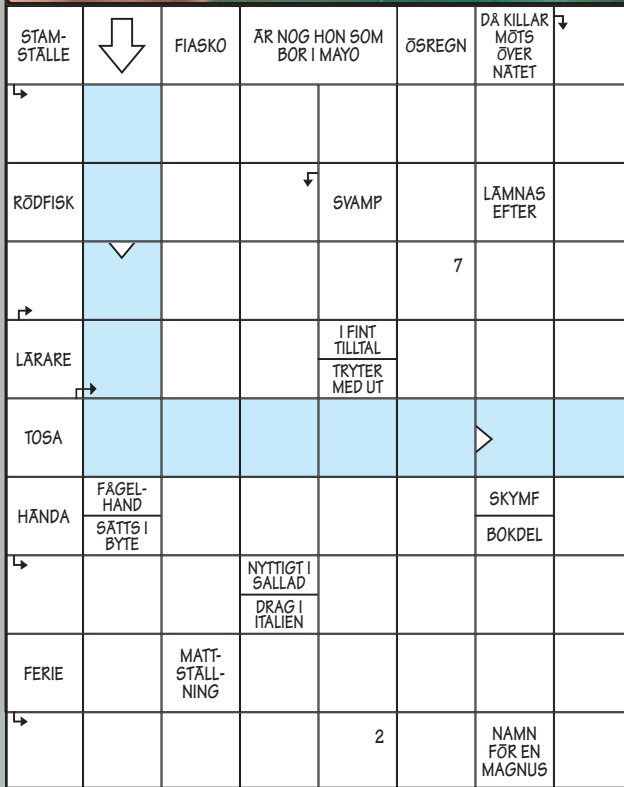
Vi ser, som så många andra, stora utmaningar framåt med de snabba förändringar som nu sker i energibranschen. Det gör att vi även fortsättningsvis måste fokusera på att vara konkurrenskraftiga i vår kompetens och en attraktiv arbetsgivare både internt och externt.

Vältrafikerade gator är prioriterade, liksom platser där halka är extra besvärlig eller farlig, som branta backar till exempel. Det kan vara gång- och cykelvägar eller på gator där många promenerar. Det är svårt att uppskatta hur många benbrott som undvikits varje år, men helt klart är att is- och snöfria vägar gör skillnad.

Några prioriterade områden är bland annat backen längs Fryxellska skolan upp mot Oxbackens centrum. Det skulle vara svårt för bussar och annan trafik att ta sig upp för backen om den var täckt av is. Det skulle även vara farligt att ta sig nedför backen då det finns rödljus och övergångsställen i slutet av backen. Även branta backar på Kronvägen och Hammarby stadshage har markvärme för att vara säkrare. Till denna vinter har även Öster Mälarstrand fått markvärme.

UNIVERSUMS MOTIVERING

”Årets personaldirektör är en person som framgångsrikt arbetat mot en gemensam framåtanda utan att tappa företagets grundläggande värdegrunder. Hon besitter förmåga att stärka den interna kulturen och bidra till en positiv atmosfär, samtidigt som hon bibehåller företagets fokus på att ständigt ligga i framkant och utvecklas. Hennes moderna och genuina approach bidrar på så sätt till den positiva stämning vi alla vill ha på en arbetsplats.

SLÄS I JÄRN		STÄENDE FÄGEL-HUND	MOBILA BÄDDAR		TRIPP	KAN BO I NAIROBI	GAS AV ÄDEL VALÖR	RÖS-LAGS-SJÖ
BOTGÖ-RARE			HONA		8			
LEVER I CELLER								
ÄR FULL PÅ							SPOLAR	
							SLÄS VID BOM	
							ÖVER-RASKA	
							LÖSER	
LED			10	KUTT-RÄSJU	LÄSMAN			
NÄR TVÅ BÅTAR KÄPPAS				MÄLAT				
				12				
LEDDE FINLAND							9	BLI SKÄMD
						SPRIDER NYTT		LAND-OMRÅDE
						DANS-BRÖDER		
BOR DÄR		BEDÖM-NING	PÄVE-NAMN				ÄR BORT-TAGET	
			TRALL				KAN ÄNDRA HIT	
FÖR SKÖPJE-LAND		BLIR MEDVETEN	HON-RENN					
						DEN KAN GE FYND		
						LEALÖS	BAKOM VÄD	
DEN SLÄS TILL SLÄNT					TAJT			
	ANGE						SVEN OCH KERSTIN SOM SKREV	
	BÄRN-STEN							
HALVÖBIL				TORN-STAD	MAR-KATTA			HOVMAN
KÄRRA								REN-TVÄTT
>		>						1
6		SÄNKA	ANPASSA					
			KAN SES MED BÖCK					
						VARA HELT VILSE		
		SVÄVAR I STORMEN					STÄNDET	
					I PANN-BAND			

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----

Mejladress: _____

Telefon: _____

Postadress: _____

FÅ UT MER AV DIN
FIBERANSLUTNING!

Nya smarta funktioner hemma hos Gillströms.

Fibras bredband öppnar möjligheter för **en rad funktioner i hemmet**, utöver ett snabbt och säkert internet. Genom en tävling som Fibra haft har två familjer vunnit **utrustning och installation för ett smartare hem**. Vi har hälsat på i ett av vinnarhemmen, hos Ulrika Gillström och hennes son Oscar, i Västerås.

TEXT: YVONNE BUSK. BILDER: LASSE FREDRIKSSON.

När vi kliver in genom dörren möts vi av Ulrika Gillström. Men egentligen är det inte hon som ser oss först. Det gör den smarta övervakningskameran – en av fem nya produkter som familjen fått installerade av Simon Collén från Fibra. De andra prylarna är Apple-tv, en iPad, internetansluten brandvarnare och smart belysning.

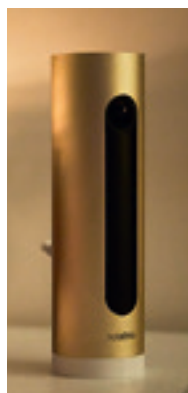
Både Ulrika och Oscar är teknikintresserade, men på lite olika sätt.

– Jag har jobbat med IT och tycker att det är kul och intressant med ny teknik. Men Oscar vet mer om hur man använder smart-tv och Apple-tv med alla inställningar som behöver göras där. Jag brukar ge honom fjärrkontrollen och be honom fixa sådant, berättar Ulrika.

– Vi har den teknik vi behöver ha här hemma nu. För oss är det perfekt att vi kan kommunicera med alla olika enheter och styra alltihop med appar. Det jag gillar mest av de här nya installationerna är nog den

smarta belysningen. Den förgyller vardagen, säger hon.

Ytterligare en familj har vunnit smarta prylar till sitt hem i Västerås. Det är Nicklas Sikström och Elin Jernehed, med barnen Agnes och Oskar. Hos dem blev urvalet delvis ett annat. De fick en robotdamsugare som kan sättas på och göra jobbet när familjen inte är hemma, en Apple-tv, en trådlös högtalare och även de fick smart belysning.

ÖVERVAKNINGSKAMERA

Övervakningskameran registrerar våra ansikten så snart vi kommer in genom ytterdörren. Om Ulrika befinner sig någon annanstans än hemma blipper den smarta klockan till som hon har på armen och hon får ett meddelande om att någon okänd passerat ytterdörren. Via telefonen kan hon då gå in och titta på den film kameran just spelat in. Hade det varit ett inbrott kan hon snabbt kontakta polisen. Om det är sonen Oscar som kommit hem känner kameran igen hans ansikte och Ulrika får i stället meddelande om att han är hemma.

Kameran övervakar ytterdörren och hallen men också en betydligt vidare vinkel där den noterar varje rörelse.

APPLE-TV

Apple-tv består av en liten box, den förbättrar funktionerna i Ulrikas och Oscars smart-tv och gör det lättare att streama film och serier. Det finns också spel som kan anslutas till Apple-tv. De hade redan tidigare en smart-tv, alltså en tv som interagerar med internet. I samband med att de skaffade den nya tv:n uppgraderade de sitt bredband till 100/100 Mbit/s, vilket är den kapacitet som Fibra rekommenderar för ett smart hem.

APPLE-TV
FÖRBÄTTRAR DIN
SMART-TV

STYR TEMPERATUR
OCH STYRKA

SMART BELYSNING

Den smarta belysningen innebär att Ulrika och Oscar med en app kan reglera ljusstyrka och färgtemperatur i sina lampor, efter vilken stämning de vill skapa i rummet. Lamporna i sovrummen kan också ställas in för att stegra ljuset mot att lysa med precis den styrka och temperatur de vill möta när de vaknar. Och när de kommer hem från jobbet är det aldrig till ett mörkt hus. För att kunna reglera ljuset via internet krävs speciella glödlampor. De är i dagsläget dyrare än vanliga lampor och kostar 100–150 kronor styck. Men Simon Collén på Fibra är övertygad om att de kommer att sjunka i pris.

HAR DU FRÅGOR
TILL FIBRA?

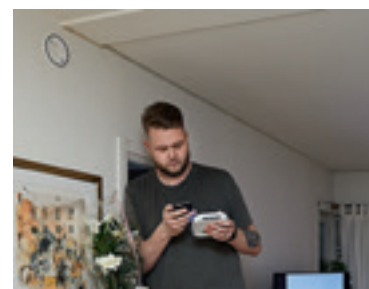
Den tredje fredagen i månaden finns bredbandsrådgivare på plats i Mälarenergis showroom på Ikea. Kom och ställ frågor om installation, anslutning och hur du kan använda din fiberanslutning på bästa sätt.

iPAD

Familjens iPad knyter samman alla enheter och är ett komplement till telefonerna, när det finns anledning att titta på en lite större skärm. Några datorer finns inte i Ulrikas och Oscars hem längre. De kändes till slut överflödiga, tycker de. Det är telefonerna de använder hela tiden. Där har de apparna som styr det smarta hemmet, dit kommer meddelanden om något händer och de används för att surfa. Mobilen är deras förlängda arm när det gäller allt som har med internet att göra. Plus att de för ganska länge sedan gjorde den fasta telefonen överflödig.

– Det var bara mormor som ringde på den, säger Oscar.

BRANDVARNARE

Brandvarnaren, som Simon på Fibra installerat på väggen, fungerar i grunden som en vanlig brandvarnare. Men eftersom den också är ansluten till internet kan den larma via en app i Ulrikas och Oscars telefoner. Får de ett larm kan de direkt kontakta brandkåren, oavsett var de befinner sig. Brandvarnaren känner av brandrök och även den giftiga gasen kolmonoxid.

Just den här brandvarnaren har ingen kamera ansluten, vilket de kan ha. Men med hjälp av sin separata övervakningskamera kan familjen ändå se vad som händer i huset om brandvarnaren skickar ut ett larm.

FIBRA ÄR MYCKET MER ÄN ETT SNABBT INTERNET.

Den höga kvaliteten gör att din fiberanslutning kan användas till mycket annat. TV, telefoni, energiövervakning, larm, fjärrstyrning och vårdtjänster är bara några av de tjänster som Fibras tjänsteleverantörer kan erbjuda.

Läs mer om Fibra på www.fibra.se

Dessa datum finns Fibra i Mälarenergis showroom på Ikea:

JANUARI 19	FEBRUARI 16	MARS 16	APRIL 20	MAJ 18	JUNI 15
JULI 20	AUGUSTI 17	SEPTEMBER 21	OKTOBER 19	NOVEMBER 16	DECEMBER 21

Elens dag firas med ett lysande Kraftvärmeverk och nya laddstationer.

Foto: Micke Falk.

Elens dag, som är instiftad av branschföreningen Energiföretagen Sverige, **firas den 23 januari**. Tanken är att visa på elens nytta och nöje samt synliggöra **vad el tillför i vår vardag** och samhället i stort.

Mälarenergi kommer att belysa Kraftvärmeverkets stora skorsten i olika färger, precis som förra året. Även Laddregion Mälardalen passar på att fira med att inviga de senast uppsatta laddstationerna i regionen. Dessa finns i Kungsör, Arboga, Hallstahammar, Köpings centrum, Lögarängen i Västerås och på Västerås Golfklubb. Mälarenergi kommer under dagen att åka på turné, i elbil förstås, och besöka de nya laddstationerna. På plats finns möjlighet att träffa representanter från Mälarenergi och Laddregion Mälardalen för att prata laddstationer, laddkort och elbilens framtid samt för att ladda elbilen så klart.

El är en möjliggörare på många sätt, inte minst vad gäller transporter. El- och hybridbilar tar en allt större plats på den svenska bilmarknaden, och enligt en undersökning kan sex av tio svenskar tänka sig att köpa en laddbar bil vid sitt nästa bilinköp, det visar att

utvecklingen sker i en rasande fart. För Laddregion Mälardalen är det också full fart framåt. Under 2017 har cirka 50 laddstolpar satts upp och vid årsskiftet kommer det att finnas totalt 75 laddstolpar runt om i Mälardalen. Och fler blir det under 2018.

Tips för dig som är lärare för årskurs 8-9.

Energiföretagen har i samarbete med lärare, elever och medlemsföretag tagit fram ett lektionsmaterial i syfte att lyfta energifrågan till att handla om mer än bara kraftslagets för- och nackdelar. Materialet är skapat för ett samarbete mellan lärarna i fysik, svenska och bild och lämpar sig särskilt bra för temadagar, som förberedande inför studiebesök hos det lokala energibolaget och liknande.

Lektionsmaterialet #lysandeenergi är kostnadsfritt och finns att ladda ner via www.lektion.se.

Ett annat bra tips! Kolla in Elsajten på www.malarenergi.se/elsajten

Fick du laddade jul

Fick du en ny mobil, en surfplatta eller kanske ett par häftiga högtalare i julklapp? Saker som kräver laddning. En USB-laddare följer alltid med i paketet, men tänker du på säkerheten om du köper flera? **Elsäkerhetsverket har gjort en stor undersökning** och upptäckt många bristfälliga USB-laddare. I värsta fall kan din laddare bli **strömförande eller utgöra en brandrisk**.

TEXT: KRISTINA GREFBERG FOTO: LASSE FREDRIKSSON

Mobiltelefoner och surfplattor är alltid utrustade med uppladdningsbara batterier som man kan ladda genom att ansluta en USB-kabel mellan laddaren och enheten. Till den nya prylen medföljde förstås en laddare, men ofta vill du ha flera. Kanske till olika rum, till sommarstugan eller så vill man ha en laddare med längre sladd. Ibland har du kanske glömt att packa ner laddaren inför resan och köper en ny i farten, och så händer det ju att laddare försvinner på något konstigt sätt (ett tips – märk dina laddare). Men tänk efter innan du går och handlar.

I Elsäkerhetsverkets omfattande undersökning kontrollerades 60 USB-laddare som köpts i butiker och via internet, både dyra och billiga från såväl kända som okända varumärken. Syftet med undersökningen var att få en bild av hur stort problemet med farliga laddare är och att utreda hur olika tillverkare uppfyller säkerhets- och skydds-kraven.

KÖP ALLTID
CE-MÄRKTA
USB-LADDARE!

klappar i år?

Tio viktiga råd från Elsäkerhetsverket

– Många USB-laddare på marknaden kan vara rent livsfarliga. Flera av de undersökta var inte ens i närheten av att klara kraven, och nu har Elsäkerhetsverket stoppat 14 laddare, säger Mikael Carlson, teknisk expert på Elsäkerhetsverket.

Vid testet undersöktes bland annat hur laddarna var byggda, säkerhetsmarginalen inuti, avstånd, komponenter med mera.

– Vi hittade en laddare med så gott som noll millimeters isolationsavstånd, helt livsfarlig. Vid fukt eller slitage kan det bli överslag från nätspänningen till telefonen, och står man då vid diskbänken kan man få en elchock. Vid ett överslag förstörs prylen du laddar och kan börja brinna, förklarar Mikael.

” Många USB-laddare på marknaden kan vara rent livsfarliga. Flera av de undersökta var inte ens i närheten av att klara kraven, och nu har Elsäkerhetsverket stoppat 14 laddare. MIKAEL CARLSON.

Det var bara tre laddare som uppfyllde kraven utan anmärkning. Nästan en fjärdedel av laddarna var direkt livsfarliga och 38 procent saknade den dokumentation som krävs för att få säljas på den svenska marknaden, ett mycket nedslående resultat. Ingen laddare av känt märke visade

sig ha några allvarliga brister, men en livsfarlig Nokiakopia fanns bland de testade.

– Satsa alltid på ett varumärke som du känner till och litar på, säger Mikael och följ Elsäkerhetsverkets råd som finns listade här intill.

Dessutom gjordes en SIFO-undersökning om konsumenternas beteenden vid köp och användning av USB-laddare, och det visade sig att hanteringen av laddarna också ger en ökad risk för tillbud eller skada.

Undersökningen visade att tre av fyra personer laddar medan de sover, fler yngre personer än äldre. Risken att en USB-laddare startar en brand är inte överhängande, men om det sker när du sover kan konsekvenserna blir stora.

Brandrisken försvinner inte för att du avslutar laddningen om du låter laddaren sitta kvar i uttaget. Dra alltid ur kontakten ur vägguttaget. Vissa komponenter i laddaren åldras när de används, vilket innebär att du får en längre hållbarhet om elektroniken inte är inkopplad i onödan.

En uppföljande konsumentundersökning har nu visat att medvetenheten har ökat. Informationen har nått ut och kunskapen om riskerna med laddare har ökat, även om tre av fyra fortfarande laddar på natten ibland och mer än hälften låter laddaren sitta kvar i uttaget då man inte laddar.

1

Köp bara CE-märkta produkter.

2

Privatimportera aldrig elektriska produkter.

3

Köp bara produkter där det klart framgår vem som är tillverkare (och importör i de fall tillverkaren är utanför EU/EES).

4

Köp inte produkter som säljs utan tillhörande förpackning.

5

Använd bara laddaren när du har uppsikt och aldrig när du sover.

6

Använd eluttag som är lätta att nå, då är det enklare att dra ut laddaren när laddningen är klar.

7

Kassera laddaren direkt om den blir så het att den blir svår att hålla i.

8

Byt omedelbart ut sladden om den är skadad.

9

Om laddaren inte förmår att ladda ordentligt så kasta den.

10

Använd alltid laddaren för den produkt den är avsedd för.

Varför börjar laddare brinna?

En mobiltelefon kan börja brinna om den utsätts för nätspänning istället för den låga laddspänning som laddaren ska ge. En vanlig brist är att tillverkare använder en dåligt konstruerad transformator med dålig isolation. Laddaren kan orsaka brand om den fått överslag från primärsidan (230 volt) till sekundärsidan (USB-utgången). Risken är då att den höga spänningen orsakar överslag och kortslutningar i den produkt som är ansluten till laddaren. Är produkten utrustad med ett litium-jonbatteri, vilket dagens mobiltelefoner, surfplattor och powerbanks är, så är risken stor att batteriet exploderar.

Läs mer på www.elsakerhetsverket.se om USB-laddare med försäljningsförbud.

Block 7

– ett framtidsprojekt för ett hållbart samhälle.

Bildmontage av Block 7 med tillhörande bränslehantering och damm för dagvatten. På bilden syns även den kommande cirka 83 meter höga ackumulatortanken för varmt fjärrvärmevatten som börjat byggas och beräknas vara klar om ett och ett halvt år.

Ett historiskt steg har nu tagits och Mälarenergi har påbörjat sin resa mot en ny era i Västerås. En framtid utan kol och olja. När Block 7, som den nya anläggningen heter, står klar år 2020 kan de sista resterna av rent fossila bränslen fasas ut. Den sista transporten med kol kom med båt till Västerås hamn den 21 november i år. Läs mer om sista kolbåten på sidan 30.

Block 7 kommer att elda trä som inte kan återanvändas på annat sätt än som bränsle. Det kommer att samlas in både från hushåll och industrier. Det du lämnar i containern för träavfall på återvinningscentralen kommer hamna i den nya pannan. Men även trä som uttjänta träpallar och emballagevirke, eller rivnings- och formvirke från byggbranschen kommer att bli till nytta igen, som återvunnen energi i form av fjärrvärme och el.

Ett stort projekt som Block 7 kan vara lite stökigt under byggtiden. Trafiken och omgivningarna påverkas, men det är för en god sak – en mer hållbar framtid.

Block 7 byggs norr om det befintliga Kraftvärmeverket, på andra sidan Sjöhagsvägen. Bäst syns placeringen av den nya anläggningen från rondellen där Johannisbergsvägen och Saltängsvägen möts. För att leda vidare den el och fjärrvärme, som kommer att produceras i Block 7, grävs breda schakt för nya ledningar längs gatorna intill. Det kan påverka framkomligheten för trafik i området under byggtiden.

Vid rondellen nedanför Hammarbyrampen, en bit in från Johannisbergsvägen, har skog avverkats. Där kommer det att byggas en inhägnad plan för hantering av träbränsle till den nya anläggningen. Cykelvägen som går där idag flyttas närmare vägen, och vid rondellen byggs en ny damm som samlar upp allt dagvatten från den nya lagerytan intill.

Förenade Arabemiraten

på besök i Kraftvärmeverket.

I oktober kom en delegation från Förenade Arabemiraten till Kraftvärmeverket för ett studiebesök på Block 6. En av deltagarna var landets klimat- och miljöminister.

Det var det finska företaget BMH som bjöd in delegationen från Förenade Arabemiraten. BMH är leverantör av bränsleberedningen till Block 6. När de behöver visa upp denna världsunika anläggning tar de med sina kunder till Mälarenergi. BMH är det företag som drar mest utlandsbesök till Kraftvärmeverket.

– Besökarna var mycket kunniga i ämnet och imponerades stort av vår anläggning och vår miljöinsats, berättar Kenta Nerén, guideansvarig på Mälarenergi. Stämningen var också glad och trevlig. När Kenta berättade att sanden i pannan är svensk (används som värmebärare för snabb tändning av bränslet) skrattar en av besökarna och säger:

– Om vi själva ska bygga en sådan här anläggning hemma, då har vi i alla fall gott om sand.

LÅNGVÄGA
GÄSTER TILL
BLOCK 6

Gör en miljö- insats för Mälaren OCH SPARA PENGAR!

Du som villaägare kan göra en stor miljöinsats och samtidigt **få en lägre VA-taxa**. Från den 1 januari 2018 blir det ny taxemodell för vatten och avlopp i Västerås kommun. En nyhet är att du som villaägare kan påverka den så kallade tomtteavgiften **genom att själv ta hand om ditt dagvatten** (regn-, smält- och dräneringsvatten).

Många villor har sina stuprör kopplade till avloppsledning i gatan. Smidigt kan tyckas, men vid kraftigt regn finns risk för översvämning. Mindre vatten från stuprören gör det också lättare att rena det dagvatten som verkligen behöver renas, till exempel det som kommer från vägarna.

– Mälarenergi vill nu premiera dem som själva tar hand om sitt dagvatten, säger Frida Nolkranz på Mälarenergi. Om du kopplar bort stuprören från ledningsnätet så sänker vi tomtteavgiften med 50 procent. Om fastigheten inte alls är kopplad till dagvattenledningen utan både dag- och dräneringsvatten tas om hand på tomten får du 80 procent lägre tomtteavgift. Du kan alltså få rabatt för att du vattnar rabatterna.

Den nya VA-taxan är tydligare uppdelad så att den som har nytta av en VA-tjänst är med och betalar för den:

en rörlig del som beror på hur mycket vatten du använder

en fast tomtteavgift*, som bekostar avledning och rening av dagvattnet

en fast mätaravgift som beror på kapaciteten, hur mycket vatten du kan få ut

* Bor du utanför de områden där Mälarenergi tar hand om dagvattnet betalar du ingen tomtteavgift.

Hur påverkas jag av den nya va-taxan?

Från nyår räknas bruksavgiften upp med i genomsnitt fyra procent. Men om man kopplar bort alla stuprören från dagvattenledningen kan avgiften istället sänkas totalt sett.

Nya VA-taxan 2018

Avgifter	Kostnad per enhet
avgift per m ³ levererat vatten	12,65 kr
avgift per år och m ² tomtyta	1,62 kr
avgift per år och vattenmätare, DN 20	2 564 kr

Exempel på årskostnad för en villa med 800 m² tomt och 150 m³ förbrukning

	Antal/storlek	Kostnad	Kostnad vid egen avledning
Årsförbrukning (kubikmeter)	150	1 897	1 897
Tomtteavgift (kvadratmeter)	800	1 296	648 (50% rabatt)
Mätaravgift (storlek)	DN20*	2 564	2 564
Summa		5 757	5 109

* Normal villamätare.

Tre sätt att ta hand om ditt dagvatten.

Det finns olika sätt att ta hand om sitt dagvatten, men i samtliga fall handlar det om att låta regn- och smältvattnet komma till nytta på den egna tomten.

Stenkista

Ett sätt att ta hand om dagvattnet är att anlägga en stenlista av sten eller makadam. Då passerar vattnet ner genom stupröret via ett lövrens och vidare i en rörledning till stenlistan.

Rännalsplattor

Här använder man stuprör med utkastare och rännalsplattor av betong. På så sätt leder rännalsplattorna undan vattnet till en grönyta för infiltration.

Regnvattenbehållare

För att samla upp dagvatten kan man låta stuprören leda ut i en eller flera behållare istället för att gå ned i avloppssystemet. Vattnet kan användas till att vattna rabatter och andra grönytor på tomten.

Anmäl att du är berättigad till sänkt avgift!

För att få nedsatt tomtteavgift ska du anmäla till Mälarenergi hur du tar hand om ditt dagvatten på fastigheten.

Gå in på www.malarenergi.se/ VATaxa för att göra anmälan. Du som leder dagvatten till en stenlista ska även bifoga en skiss som visar detta.

Sänkningen av avgiften gäller från det datum din anmälan kommer in, dock tidigast från 1 januari 2018. Mälarenergi kommer att kontrollera att de fastigheter som anmäler eget omhändertagande av dagvatten följer gällande regler.

Mälarenergi välkomnar Northvolt till Västerås.

Vi går snabbt mot ett samhälle med energismarta system och eldrivna fordon. Det kräver att metoder för energilagring utvecklas. **Northvolts beslut att bygga en forskningsanläggning** för laddningsbara batterier i Västerås har tagits emot med glädje från både staden och näringslivet. 2019 ska den nya anläggningen stå klar.

TEXT: YVONNE BUSK. BILDER: NORTHVOLT.

Den här anläggningen stärker Västerås ställning som Nordens energihuvudstad, det innebär att vi utvecklas och att det är intressant att jobba i den här regionen, säger Jan Andhagen på Mälarenergi.

Den storskaliga tillverkningen av batterierna ska ske vid en fabrik som ska byggas i Skellefteå. Den första fjärdedelen av fabriken kommer att tas i drift 2020, hela anläggningen kommer att stå klar 2023. Forskningsanläggningen i Västerås ska stå färdig 2019, enligt planen. Under det året ska de första batterierna tas fram och tillverkningsprocessen finslipas i Västerås anläggningen, förklarar Malin Fuglesang, miljö- och energiexpert på Northvolt.

– Innan vi sätter igång den fullskaliga tillverkningen i Skellefteå måste vi se till att varje steg och alla maskiner i tillverkningsprocessen fungerar var för sig och tillsammans. Det utvecklingsarbetet kommer att ske i Västerås. Vi räknar också med att bygga ett ekosystem runt batteriutveckling. Västerås är ett fantastiskt ställe när det gäller kompetens på energiområdet, både inom akademien och i

En idéskiss på anläggningen i Skellefteå. Hur Northvolt Labs i Västerås kommer att se ut när den står klar 2019 finns det inga bilder på ännu.

BATTERIET SOM SKA TILLVERKAS:

- är cylindriskt
- ser ut som ett Dubbel A-batteri, men något större
- har en kapacitet på 18,8 Wattimmar
- kopplas ihop i olika "paket", med olika form, beroende på användning
- tillverkas i en process där man, till skillnad från vid traditionell batteritillverkning, även framställer det pulver som är det aktiva materialet i batteriet. Det innebär mindre transporter och högre kostnadseffektivitet.

näringslivet. ABB är vår samarbetspartner och vi räknar med ett utbyte med både Mälardalens högskola och företag, säger Malin.

Northvolts batterier är avsedda för tre kundsegment: bilindustri, energilagrar (ESS) och övrig industri.

– Biltillverkare håller på att ställa om från tillverkning av fossilbränsle drivna bilar till bilar med eldrift som kräver batterier. Denna omställning gör att efterfrågan på batterier ökar kraftigt. Batterier som lagrar i elnätet kan till exempel kopplas ihop med sol- och vindkraft. När det blåser kraftigt vid en vindkraftpark, samtidigt som uttaget av el är lågt, är det bra att kunna lagra. Vi ser också en stor potential i övrig industri, till exempel gruvindustrin. Där används idag dieselgrävmaskiner vilket kräver extremt mycket ventilation för att få bort alla avgaser. Där, och överallt där det finns förbränningsmotorer idag, ser vi en marknad, fortsätter Malin Fuglesang.

För Mälarenergi betyder etableringen inledningsvis framför allt en jättestor kund som ska förses med värme, el, kyla, vatten och fiber. I ett längre perspektiv ser Jan

Andhagen samarbetsmöjligheter kring viktiga utvecklingsprojekt som Stadens kontrollrum och som ett komplement i laddinfrastrukturen för elbilar.

Stadens kontrollrum, som ska sjösättas 2019, ska få staden att fungera optimalt och säkert. En stabil kommunikation mellan olika viktiga samhällsfunktioner ska säkerställa att till exempel stora strömavbrott inte får allvariga konsekvenser. Men det handlar också om människors vardagstillvaro i form av smarta, uppkopplade hem och behov av att ladda elbilar.

” Vi räknar också med att bygga ett ekosystem runt batteriutveckling. Västerås är ett fantastiskt ställe när det gäller kompetens på energiområdet, både inom akademien och i näringslivet.

MALIN FUGLESANG.

– Våra elnät har en kapacitetsbrist i förhållande till det växande behovet av elförsörjning som klarar effektbehovet – alltså att få ut mycket el på kort tid. Då gäller det att utnyttja befintliga resurser bättre, genom

att jämna ut effekttoppar med hjälp av styrning och batterier. De som producerar el med solceller kommer att ha behov av att lagra el till natten. Och när vi kommer hem från jobbet och ska köra spis och ladda bilen samtidigt kan det också finnas behov av batterilagrad el. Elbilarna kommer att behöva laddas med högre effekt på kortare tid än idag,

Det är framför allt lokalnäten, ute i villakvarter, som inte har den kapacitet som behövs, där måste det fungera att ladda elbilar på rimligt kort tid, säger Jan Andhagen.

Det svenska stamnätet behöver förstärkas, framför allt i södra Sverige. Svenska Kraftnät, som har ansvar för det, har haft planer på det länge. Den bristande kapaciteten i södra Sveriges elnät var också en anledning till att Northvolt valde att dela på sitt stora batteriprojekt och förlägga forskningen till Västerås och tillverkningen till Skellefteå som ligger längre norrut. Men för Västerås del var det väldigt positivt att just forskningsanläggningen placerades här, anser Jan Andhagen.

– Vi hade givetvis velat ha hela kakan, men vi fick russinet, säger han.

NYÅRS ERBJUDANDEN!

VÄLJ ETT
ELLER FLERA!

Fira det nya året med skidåkning, basket, bandy, handboll eller ge dig själv ett nyårsöfte att springa Mälarenergi Stadslopp i sommar.

Mälarenergi Stadslopp firar 10 år.

**HALVA
PRISET**

på startavgiften
före 14 januari.

Ordinarie pris
280 kr per deltagare.

Torsdagen den 14 juni 2018 är det dags för Mälarenergi Stadslopp. Passa på att ta del av vårt nyårserbudande och ladda upp inför årets löparfest själv, tillsammans med en vän eller med ett lag.

10-årsjubileum

Var med och fira Mälarenergi Stadslopp som fyller 10 år. Startavgiften är 280 kronor per deltagare. Anmäl dig/er innan 14 januari så betalar du bara halva priset, om du uppger **rabattkoden ME 1861**. Erbjudandet gäller alla distanser.

Loppet arrangeras av Västerås FK i samarbete med Mälarenergi. Distanserna är 5 km, 10 km eller stafetten 4 x 2,5 km. För de yngre barnen (6-12 år) finns Mälarenergi Kretslopp.

Anmäl dig/er på www.anmalmig.nu, läs mer på Västerås Friidrottsklubbs hemsida www.vasterasfriidrott.se

Se basket i toppklass 27 januari kl 15.00

Välkommen till Karlbergshallen i Köping och heja fram det nya succélaget Köping Stars när de möter Trelleborg Pirates.

Köping Stars spelar i Superettan som är Sveriges näst högsta serie. De två första lagen i år blir direktkvalificerade till den högsta serien, Basketligan.

Du tävlar genom att svara på frågan:

Hur lång tror du Köping Stars längsta spelare är i cm?

Mälarenergi har 100 fribiljetter. De femtio personer som kommer närmast vinner två biljetter

Skicka ditt svar i ett mejl till: tavling@malarenergi.se. Skriv Köping Basket i ämnesraden. Ange namn, postadress och telefonnummer.

Vi vill ha ditt svar senast 10 januari. Vinnarna meddelas via mejl.

Tävla om

**100
FRIBILJETTER**

till matchen
Köping Stars -
Trelleborg Pirates
i Superettan.

Värde 80 kr styck.

Foto: Ojan Lämbrink.

Heja på Grönvitt 21 januari kl 15.00

VSK Bandy möter IK Sirius den 21 januari. Matchen är extra viktig då det är en Schysst Framtid-match*.

Festen på ABB Arena börjar redan klockan 13.30 med Godisregn - Kids Club - Pannkakor till alla barn före matchen - Korv med bröd till alla barn i halvtid - Ansiktsmålning - Tipspromenad. Observera att pannkakor och korv delas ut så länge det räcker.

**100
FRIBILJETTER**

till matchen
VSK Bandy -
IK Sirius.

Värde 140 kr styck.

*Schysst Framtid är Västerås SKs sociala projekt som vänder sig till ungdomar i Västerås. Skolor erbjuds ett stöd från idrotten och näringslivet genom att förmedla positiva förebilder, kunskap och inspiration för att stärka elevernas självförtroende och självbild.

**TRÄFFA
SPELARE
OCH FÅ
BILJETTER!**

Den 4 januari mellan klockan 10 och 12 delar spelare från VSK Bandy och VästeråsIF HF ut biljetter i Mälarenergis Showroom på Ikea (lampavdelning på nedre plan). Du kan hämta max två biljetter per person och hushåll. Barn under 15 år går in gratis. Först till kvarn gäller.

Vinn säsongskort till Vedbobacken!

Tävla genom att motivera med max 30 ord varför just du vill vinna och svara på frågan:

Hur många byggar finns det i ankarliften vid Vedbobacken?

Skicka ditt svar i ett mejl till: tavling@malarenergi.se. Skriv Vedbobacken i ämnesraden. Ange namn, postadress och telefonnummer samt vilket kort du helst vill vinna.

Vi vill ha ditt svar senast 10 januari. Vinnarna meddelas via mejl.

På www.vedbobacken.se kan du hitta öppettider, väder- och snörapport, information om spår, priser för liftkort och skiduthyrning med mera.

Handbollsfest 14 januari.

Den 14 januari har du chansen att se VästeråsIF HF möta Boden Handboll IF.

Du kan se både damernas match klockan 14 och herrarnas match klockan 16.30 på samma biljett. Välkomna till en handbollsupplevelse utöver det vanliga i Bombardier Arena.

**50
FRIBILJETTER**

till handbolls-
festen.

Värde 200 kr styck.

Tävla om
**FEM
SÄSONGSKORT**
för längdskidåkning.
Värde 650 kr styck.

**TIO
DAGKORT**
för längdskidåkning.
Värde 65 kr styck.

Tävla om
**FEM
SÄSONGSKORT**
för alpin.
Värde upp till 1 500 kr styck.

**TIO
DAGKORT**
för alpin.
Värde upp till 150 kr styck.

Energiskatten flyttas till elnätsföretaget.

All elanvändning i Sverige är skattepliktig enligt lag. Energiskatt och moms bestäms varje år av Riksdagen.

I november 2016 beslutade Riksdagen att från och med den 1 januari 2018 ska skattskyldigheten för energiskatt på el flyttas från elhandelsföretagen till elnätsföretagen. Det betyder att energiskatten i fortsättningen faktureras från ditt elnätsföretag. Flytten innebär inga ökade kostnader, bara att skatten du betalar syns vid posten för elnätskostnaden istället för elhandelskostnaden.

Dina elkostnader består av tre delar:

- 1 Kostnaden för den el du använder, som du betalar till ditt elhandelsföretag.
- 2 Kostnad för transport av elen till hemmet, som betalas till elnätsföretaget.
- 3 Kostnad för skatter och avgifter till staten.

Skatterna består av:

- nuvarande energiskatt på el, som för de flesta i Sverige är 32,5 öre per kilowattimme (kWh).
- moms med 25 procent som läggs på summan av kostnaden för el, transport av el och energiskatt på el.

På Skatteverkets hemsida finns mer information om energiskatten på el i Sverige. Du kan även läsa mer på www.malarenergi.se/energiskatt eller ringa Kundcenter om du har frågor: 021-39 50 50.

NYTT JOBB?

Dags att förändra världen – och din vardag?

Personalen på Mälarenergi arbetar för hundratusentals människors vardag i Mälardalen. Deras arbetsinsatser gör närområdet, samhället – ja, till och med världen – lite bättre.

Med viktiga samhällsfunktioner som energi-, vatten- och bredbandslösningar behövs alltid passionerade och kompetenta medarbetare som är beredda att ta ansvar för det samhälle vi lever i.

Gå in på www.malarenergi.se/jobb och klicka på lediga tjänster. Där hittar du mer information och kan även skicka in din ansökan direkt. Du kan också prenumerera på lediga jobb.

Sista kolbåten till Kraftvärmeverket

Den 21 november kom den sista kolbåten till Västerås hamn med bränsle till Mälarenergis Kraftvärmeverk. Den markerar slutet på en era och början på en ny – fri från bränslen som kol och olja.

Mälarenergi genomför just nu sitt mest ambitiösa mål någonsin. Att ställa om sin energiproduktion till att endast använda förnybara och återvunna bränslen. Det betyder att de äldre delarna av Kraftvärmeverket som använder bränslen som kol och olja fasas ut. Tidigare i år stängdes Panna 4 som använt kol som bränsle och nästan samtidigt togs det första spadtaget till en ny anläggning – Block 7, som kommer att vara i drift år 2020. Då blir Mälarenergis energiproduktion helt fri från kol och olja.

Läs mer om Block 7 på sidan 24.

TIDEN MED KOL
ÄR SNART ÖVER!

Behöver du energirådgivning?

Har du frågor om energianvändning eller kanske vilken uppvärmning som skulle passa din bostad bäst? Då ska du boka en tid hos Mälarenergis energirådgivare. Det gör du direkt på Mälarenergis hemsida. Rådgivningen är helt kostnadsfri.

- Klicka på Kundcenter
- Välj boka energirådgivning
- Välj den tid som passar dig bäst.

Få svar på dina frågor via Facebook.

Följ Mälarenergi på Facebook. Det är ett enkelt sätt att ställa frågor och få svar direkt från Kundcenter. Du får också nyheter, erbjudanden och kommande aktiviteter direkt i ditt flöde.

Gå in på www.facebook.com/malarenergi och gilla sidan.

Klicka även på knappen Följ, då kan du vara säker på att alltid få informationen när den kommer.

Föreställningen Aladdin.

Cirka 200 personer ville ha chansen att köpa rabatterade biljetter till föreställningen. En jury drog 100 vinnare som har kontaktats via mejl i november.

Välj att få din faktura digitalt!

Över 40 procent av Mälarenergis kunder har nu valt att gå över till digital faktura. Även annan kommunikation sker i allt större utsträckning digitalt.

Fördelarna med digital faktura är att den är miljövänlig och levereras både snabbare och säkrare. Som privatperson kan du välja digital faktura och olika betalningssätt direkt hos Mälarenergi och behöver inte gå via din bank.

På www.malarenergi.se hittar du en anmälningssida för att skaffa e-faktura (för privatpersoner), mejl-faktura eller registrera dig för Kivra. Här kan du även anmäla om du vill betala via autogiro.

Du kan välja mellan följande alternativ:

E-faktura	fakturan kommer till din internetbank
E-faktura företag	fakturan kommer till företagets internetbank
Mejlfaktura	fakturan kommer till den mejladress du angivit
Kivra	fakturan kommer till din digitala brevlåda hos Kivra autobetalning eller betalningsfunktionen i Kivra.

Alla fakturaalternativ går att kombinera med autogiro. Då dras fakturabeloppet från ditt bankkonto på förfallodagen.

Kolla in bloggen!

Är du nyfiken på Mälarenergis senaste projekt? Då ska du titta in på Mälarenergis blogg. Här kan du stilla din nyfikenhet och få massor av information om vad som händer i företaget samt det senaste om Mälarenergis produkter och tjänster. blogg.malarenergi.se

Lägg energi på rätt saker!

Är årets nyårslöfte att sänka dina utgifter och få en enklare vardag? Då är du välkommen till Mälarenergis showroom på Ikea. Kundrådgivarna som är på plats kan hjälpa dig att komma en bit på vägen.

HÄR KAN DU:

- ✓ Komma igång med "Mina sidor" och få koll på din energianvändning.
- ✓ Hitta en betallosning som passar dig, e-faktura, autogiro eller något annat alternativ.
- ✓ Anmäla dig till tjänsten sms-avisering vid avbrott.
- ✓ Skaffa tjänsten "Utgjämnd betalning" om det passar dig.
- ✓ Få tips på hur du kan sätta stopp för onödig energianvändning i ditt hem.

GOTT
NYTT ÅR!

DET HÄR ÄR

Mälarenergi på Ikea.

Mälarenergi har ett unikt samarbete med Ikea i Västerås. Här visar vi upp våra energismarta lösningar för ditt hem som till exempel fjärrvärmeväxlare, användarnod för stadsnät, solcellspanel och laddbox för el-bil.

Alla dagar i veckan kan du få tips och råd av Mälarenergis kundrådgivare. De kan svara på dina frågor och hjälpa dig med allt från elavtal, serviceavtal, frågor om din faktura till att göra en flyttanmälan. Självklart får du också tips om energismarta lösningar för ditt hem.

Mälarenergis kundrådgivare finns på Ikea i Västerås, **vardagar 10–18 och helger 10–17**. (På nyårsafton och nyårsdagen är Ikea stängt).

Du hittar oss i anslutning till lampavdelningen på nedre plan.

Mälarenergi

malarenergi.se | post@malarenergi.se